

03980200249256
RPW/32003/2019 P
2019-11-06

Warszawa,

5

listopada 2019 r.

DPS.VIII.5144.45.2.2019.OR

Pani
Maria Koc
Wicemarszałek Senatu

Szanowana Pani Marszałek,

W związku z oświadczeniem Pana Roberta Dowhana, Senatora RP złożonym podczas posiedzenia Senatu 18 października 2019 r. (znak: BPS/043-85-2417/19), dotyczącym problemów banków żywności, przedstawiam stanowisko Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w przedmiotowej sprawie.

Federacja Polskich Banków Żywności jest jedną z czterech organizacji pozarządowych na szczeblu ogólnopolskim, obok Caritas Polska, Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej oraz Polskiego Czerwonego Krzyża, które uczestniczą w realizacji Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ), współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD).

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa, którego celem jest udzielenie wsparcia osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, realizowany jest w Polsce od 2014 roku. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pełni w Programie rolę Instytucji Zarządzającej. Za dystrybucję żywności odpowiedzialne są organizacje partnerskie ogólnopolskie (OPO), które za pośrednictwem swoich organizacji regionalnych (OPR) i lokalnych (OPL) docierają z pomocą do osób najbardziej potrzebujących.

Na sieć dystrybucji wszystkich czterech organizacji składa się prawie 2,5 tys. podmiotów, które zajmują się dostarczaniem żywności do ostatecznych beneficjentów Programu oraz prowadzeniem tzw. działań towarzyszących czyli warsztatów kulinarnych, dietetycznych i zdrowego odżywiania, przeciwdziałania marnowaniu żywności, a także warsztatów ekonomicznych zarządzania budżetem domowym. Cel działań towarzyszących to przede wszystkim wzmocnienie samodzielności i rozwój kompetencji odbiorców pomocy żywnościowej w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Federacja Polskich Banków Żywności jest ważnym partnerem w realizacji PO PŻ ponieważ dysponuje największą siecią - prawie 1,4 tys. organizacji, które rocznie udzielają wsparcia ok. 750 tys. osobom, tj. ponad połowie wszystkich odbiorców Programu.

Zgodnie z zapisami Programu, OPO są uprawnione do refundacji kosztów, jakie ponoszą z tytułu administrowania, transportu i magazynowania (ATM), a także kosztów realizacji działań towarzyszących (DT), w ryczałtowej stawce, stanowiącej łącznie 10% wartości żywności dostarczonej odbiorcom końcowym (5% ATM oraz 5% DT). O wskazane środki OPO ubiegają się po zawarciu umów z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa (KOWR), który odpowiedzialny jest za zakup i dostawy żywności do magazynów OPR, a jako Instytucja Pośrednicząca jest stroną umów z OPO. Należy jednakże podkreślić, że wspomniane środki ryczałtowe mogą być przeznaczone wyłącznie na pokrycie kosztów dystrybucji żywności zakupionej w ramach Programu.

Natomiast warto zwrócić uwagę na fakt, iż dystrybucja żywności finansowanej z PO PŻ nie jest jedynym rodzajem działalności, w jaką zaangażowane są organizacje partnerskie. Wszystkie cztery OPO w ramach swojej działalności statutowej prowadzą dystrybucję artykułów spożywczych pochodzących ze zbiorów i darowizn, także w ramach współpracy ze sprzedawcami żywności. Zgodnie z danymi za 2018 r. uwzględnionymi w sprawozdaniu z wdrażania PO PŻ złożonym do Komisji Europejskiej w czerwcu br., udział żywności ze źródeł zewnętrznych w łącznej ilości żywności przekazanej osobom najbardziej potrzebującym wynosi średnio ok. 33%. Udział ten jest zróżnicowany w poszczególnych organizacjach partnerskich: FPBŻ wydała ok. 43% żywności pozyskanej poza Programem, Caritas Polska - ok. 26%, PKPS - ok. 8%, PCK - ok. 7%. Co bardzo istotne, pozyskiwanie żywności ze źródeł

zewewnętrznych nie jest objęte dofinansowaniem w ramach PO PŻ. Zatem, na obsługę tych zadań organizacje zmuszone są pozyskiwać środki finansowe z innych źródeł.

Jednocześnie należy podkreślić, że PO PŻ jest tylko jednym z narzędzi wsparcia w zakresie pomocy żywnościowej. Ponadto jako Program realizowany z udziałem środków europejskich podlega ściśle określonym zasadom, w szczególności jeśli chodzi o kwalifikowalność wydatków¹. Z uwagi na ograniczony budżet, PO PŻ umożliwia pokrycie jedynie części kosztów ponoszonych przez organizacje partnerskie z tytułu dystrybucji żywności dla najbardziej potrzebujących.

Komisja Europejska zamierza w przyszłej perspektywie finansowej 2021-2027 w ramach komponentu pomocy żywnościowej, który zastąpi FEAD², położyć większy nacisk na wykorzystanie dodatkowych zasobów żywności i uruchomienie z tego tytułu finansowego wsparcia dla organizacji. Dlatego istotne będzie wypracowanie praktycznych rozwiązań dotyczących wdrożenia tej operacji w kontekście nowego Programu Operacyjnego w ramach komponentu żywnościowego EFS+.

W kontekście niemarnowania żywności, na rzecz którego działają Banki Żywności, informuję, że 18 września 2019 r. weszła w życie ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o przeciwdziałaniu marnowaniu żywności (Dz.U. 2019 poz. 1680). Zważywszy, że kwestie związane z wdrożeniem przedmiotowej ustawy nie należą do kompetencji Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, wszelkie propozycje ewentualnych rozwiązań wspierających realizację zadań wynikających z ustawy powinny zostać skonsultowane z ministrem właściwym ds. środowiska, odpowiedzialnym za jej implementację.

Z wyrazami szacunku

PODSEKRETARZ STANU
Marcin Zieleniecki

¹ Podstawę wdrażania POPŻ stanowi Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 223/2014 w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym z 11.03.2014 r.

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) z 30.05.2018 r.

